

بلوچستان ایران

و مد نیت عصر حجر

- ۲ -

بقلم جناب عبد الباق خان لطیف سرکاتب انجمن

ك تعداد بزرگ مواقع و جاها نیکه از حدود بلوچستان انگلیسی
رو بغرب الی کرمان ممتد گردیده تماماً عصر چالکواتك که دوره آن
تقریباً از چهار هزار سال قبل المیلاد الی دو هزار سال قبل المیلاد تخمین
میشود متعلق میباشد .

۲- اینمواقع که شباهت کامی با مد نیت طاهای قدیم سو مر بها و عیلام عراق از
يك طرف و مد نیت سابق التارک و اهل م اندولس (هند) از دیگر طرف بهم
میرساند در عین زمان معصر و متعلق مد نیت ها بمذکورہ نیز گفته میشود چه ظروف
کلی که در بنجاها پیدا شده تماس و اتصال اینمواقع را باشهر سوسا و شهر های
واقعہ در بلوچستان انگلیسی بوضاحت خاطر نشان مینماید .

۳- هر چند آثار هیچیک شهری که باخشت بخته بنیایافته باشد در بنجاها مشاهده
نمیشود مع هذا : شواهد و ادله فراوان دیگر ثابت مینماید که پنج شش هزار سال
پیش تر آب خیلی و افری در بن اراضی که فی الوقت خشک و بابر است موجود بوده

و علاو تا ساکنین این واح های بزرگ در يك مد نیت خیلی بلند و مترقی نسبت بمد نیت ساکنین موجوده آن زیست و امرار حیات مینمودند .

٤- دلایل و شواهد عدیده دیگر ظاهر میسازد که يك راه بزرگ کاروان از نقطه جیرفت بلوچستان ایران الی بلوچستان انگلیسی و گذشته ازان نا شهر های وادی اندوس (سند) تمتد بود چنانچه يك قطار قریه های منهدمه که در امتداد تقریباً يك راه مستقیمی دیده میشوند بخونی این مطلب را عیان مینماید و انگاه همین اکتشاف موخر الذکر بقنهایی برای کسانیکه بتاریخ عصر حجری دلچسپی گرفته اند دارای اهمیت بزرگی محسوب میشود زیرا دلایل و شواهد مذکوره دیگر آن فرضیات و حدسیات را که رابطه فیما بین مد نیت وادی اندوس (سند) و عراق قدیم را هبنی بکدام اتفاق و مستند بیکنوع اختراع نامعلومی می دانستند از بین برده بالعوض رابطه مستقیم فیما بین عراق باقی التاریخ و هند قدیم را مدلل و مبرهن میسازد علی هذا اگر هئیت مادرین سفر خود بکشف تنها همین قضیه مرفوق کردیده و دیگر انکشافات هم نمی نمود باز از نقطه نظر حصول فواید همین يك مسئله هم يك سفر خیلی بزرگت و ذی اهمیت می بایست تلقی و قبول میشد بالاخر بخبری ظاهر شده که در زمان ساقی یعنی در اعصار بسیار قدیم تاریخ انسان مسافرت های خیلی زیاد ازینکه تصور نموده ایم بعمل می آمد و بازرگان و کاروانها بمالك بعیده سیر و مسافرت نموده و بسیار عناصر صنعت و تمدن را از يك جا بدیگر جا حمل و نقل میدادند و انگاه لازم است متذکر شویم که نتیجه مهم سیاحت سر آوریل ستین نه تنها همین بود که ذکر شد بلکه بکشف چیزهای قابل القدر دیگری نیز که هر کدام در نوبت خود دارای اهمیت خاصی گفته میشوند مرفوق

گردیده مثلاً هر چند از جمله تقریباً بیست و چهار موقع که ذریعه ما تفحص و تخری شده فقط چهار پنج حفریات آن را تا درجه بانظم و قاعده گفته میتوانیم ولی معیناً: در پای قلعه موجود با میور که از خشت خام بنا یافته میباشد و ممکن است همان پیورای قدیم اسکندر کبیر همین قلعه باشد در يك خاك توده بزرگ مرتفع خواهد و بر این قابل القبولی که قدامت و کهنه گی بسیار زیاد آنرا دلیل شده میتوان دید اگر دیده و انگاه حفریات امتحانی ما درین موضع عبارت از حفر يك كودال پنجفوتی عرض که طول آن تقریباً یکصد فوت و يك حفره دیگری بطول بیست و پنج فوت بصورت صلیب آن را قطع عمق هر دوی آن بیش از پانزده فوت از سطح نمیشد گفته میشود - ظروف گلی بخته و نقاشی شده که از آنجا دستیاب گردیده فرق زیادی با ظروف که از سوسای قدیم پیدا شده داشته نمیشد و روی هم رفته از روی پیکانها، نیشه ها و سایر ادوات سنگی و قسماً هم از مشاهده بعضی افزار و ادوات برنجی و فقدان کلی آهن آلات بخوبی فهمیده میشود قدامت اینموقع تقریباً سه هزار سال قبل المیلاد منتهی میشود، از آنجا قدری دورتر بطرف مغرب گفته قبرستان (خوراب) که يك تروت هنگفت ظروف گلی عصر حجری را که شباهت قریبی با ظروف گلی ماقبل التاریخ لورستان و بلوچستان داشته میباشد جاری است واقع و کائین میباشد و انگاه آخرین موقع که از همه مهمتر در نوبت آخر از طرف ما در آن حفریات بعمل آمد موقع شاه حسین است که عبارت از یکتضعه برجسته بوده و تمام سطح آن با سفالهای شکسته و تیغه های سنگی مملو و انباشته شده میباشد و علاوه بر آن درین موضع که از تمام مواضع سکونت پذیر دورتر واقع است دلایل مبرهنه ثابت نموده را که در قدیم با آب و آفری فرا گرفته و پوشیده بوده است بالاخر قراریکه تحقیقات و امتحانات مانسب میدهد اینموقع از جمله قدیمترین مواقع میباشد چنانچه ظروف گلی رنگارنگ منقش که درینجا یافت شده شباهت نامه با ظروف

که در نتیجه حفريات از عراق پيدا شده بهمرس نده و علاوتاً سنگهای چقماق و غيره آلات سنگی که از روی طبیعت و خاصیت هم بسیار قدیم تشخیص میشوند بتمهائی خاطر نشان مینماید که این شهر بایست حتماً از چهار هزار سال قبل المیلاد با بنظر مزوک شده خواهد بود و انگاه معلوم شدن حقیقت امر طبیعی باجرای يك حفريات منظم موقوف میباشد .

مختصر میگوئیم خاک بلوچستان ایران نه تنها اجساد تقریباً سی هزار عساکر مكدونی را که اسکندر بزرگ در وقت عبور کردنش ازین صحرای عظیم ضایع نموده بود پوشیده و متواری ساخته بلکه بقایا و آثار متعدد يك مدینت قدیم را که بیل و کلند های اهل علم را منتظر و نگران میباشد نیز در سینه خود محفوظ و مدفون داشته است لهذا گفته میتوانیم که سر او و پیلستین در کشف این حقیقت نیز بلاشک ریکارد تازه در رشته تحقیقات و تخصصات علم عتیقه قايم نموده است بنا بران دنیای عام ازین سیاح و کاشف موقع شناس که حال هفتاد و دو مین، مرحله حیات را طی مینماید برای همین اکتشافات سطحی و مقدماتی او هم اگر باشد بایست با اندازه زیادی مرهوش و متشکر بودم و علاوه قاتو تحقیقات مزیدی را جع بتحقیقات که در نظر دارد در امتداد سواحل خلیج فارس بعمل بیارد برای او درخواست و آرزو نمائید .

